

Таким чином, право на охорону здоров'я є природним невідчужуваним особистим немайновим правом дитини, яке визнається та охороняється не лише національними законодавчими актами, а й актами міжнародного права. Однак воно є одним із найбільш порушуваних прав дитини. Тому актуальними залишаються подальші теоретичні дослідження, на підставі яких необхідно розробити відповідні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

Література:

1. Ольховик Л. А. Особисті немайнові права дитини за цивільним законодавством України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х., 2006. – 219 с.
2. Павловська Н. В. Теорія та практика захисту моральних благ цивільним законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. – Харків, 2002. – 212 с.
3. Пазенюк А. Конституційне право на охорону здоров'я: сучасний стан та перспективи розвитку // Право України. – 2010. – № 3. – С. 120–125.
4. Пунда О. О. Поняття та зміст права на здоров'я / О. О. Пунда // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2003. – № 3–4 (7–8). – С. 58–64.
5. http://medicallaw.org.ua/fileadmin/user_upload/PDF
6. <http://studies.in.ua/jurydychna-encyklopedija-simja/3392-prava-dtey.html>

Шкарупа А.

(наук. кер. – доц. Нагорний В. В.)

*студентка I курсу факультету філології та журналістики
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Міжнародне право на інформацію

Свобода інформації — поняття, що використовується для позначення групи прав і свобод, включаючи свободу вираження переконань (свобода слова), вільне функціонування засобів масової інформації (свобода друку), право суспільства на отримання від державних служб інформації, що має суспільне значення, свободу поширення інформації будь-яким законним способом.

Важливе місце в системі правового регулювання доступу громадян до публічної інформації посідають міжнародно-правові норми. Серед міжнародно-правових актів, які стосуються реалізації права громадян на інформацію, необхідно виокремити такі:

- Загальна декларація ООН прав людини;
- Конвенція про захист прав і основних свобод людини;
- Міжнародний пакт про громадянські і політичні права;
- Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція);
- Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства;
- Страсбурзька Конвенція про захист осіб стосовно автоматизованої обробки даних особистого характеру;
- Конвенція про кіберзлочинність;
- Рекомендація Ради Європи 1981 р. «Про право доступу до інформації, яка перебуває в розпорядженні органів державної влади».

Загальна декларація прав людини є основним загальноприйнятим документом проголошення прав людини, обов'язковим для виконання всіма країнами-учасницями як документ, що належить до прецедентного міжнародного права. Ст. 19 Декларації прав людини гарантує не тільки право на свободу вираження поглядів, а й право на доступ до інформації; це

положення сформульовано так: "...Кожний має право на свободу думки і вираження; це право включає також право вільно виражати думки та збирати, отримувати та поширювати інформацію і думки через засоби масової інформації, незважаючи на кордони..." [1].

Зазначені свободи можуть бути обмежені у випадках, визначених ст. 29

Загальної декларації, коли "це встановлено законом з метою забезпечення належного визнання і поваги прав та свобод інших осіб, задоволення справедливих вимог моралі, суспільного порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві" [1].

У Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, гарантії доступу до інформації сформульовані подібно до Загальної декларації прав людини, а саме: "...Кожен повинен мати право на свободу думки і слова: це право включає свободу збирати, отримувати і поширювати інформацію та думки різних видів усно, письмово чи друком, незважаючи на кордони..." [2].

З поняття свободи інформації походить право на інформацію, його трактування та виконання у сучасному суспільстві. Свобода інформації не обмежується тільки функцією отримання інформації людиною. Свобода інформації є складовою свободи людини і впливає на її здійснення. Для реалізації своєї свободи людина поповнює наявну у неї інформацію, наприклад, шляхом обміну нею з іншими людьми, виробляє нову інформацію [3].

У ст. 10 Конвенції з прав людини чітко зазначено, що в країнах-членах

Ради Європи свобода доступу кожного до офіційних документів розглядається як засіб публічного нагляду за діями влади і як показник ступеня розвитку демократії.

У Європі існує ще один базис для захисту права на інформацію - Заключний акт Конференції Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), прийнятий 1 серпня 1975 р. Цей Акт ще раз підтвердив усі зобов'язання, які були зазначені в Загальній декларації та Міжнародних пактах з прав людини. Новим елементом у цьому документі є створення

механізмів співпраці країн на практичному рівні щодо скасування будь-яких бар'єрів та обмежень вільного обігу інформації між суспільствами. Документ також запровадив загальноприйняті стандарти щодо збирання та поширення інформації у сфері комерції та промисловості, захисту довкілля, наукових досліджень.

В результаті здійснення мільйонами людей у всьому світі свого міжнародновизнаного права на інформацію формується глобальний інформаційний простір.

Глобальний інформаційний простір є об'єктом міжнародно-правового регулювання. Значення глобального інформаційного простору полягає не тільки в здійсненні права на інформацію, а і у здійсненні інших міжнародно визнаних прав і свобод. Його унікальність в історії людства дає можливість назвати цей простір універсальною цінністю, міжнародним надбанням. До нього можна застосувати принцип спільної спадщини людства.

Міжнародне закріплення права кожного здійснювати інформаційні права

не тільки на території своєї держави, але і в іноземних державах стало основою конституцій низки держав та передумовою подальшого розвитку міжнародного інформаційного обміну [4].

Отже, аналіз міжнародно-правового регулювання доступу до публічної інформації, а також досвіду окремих зарубіжних країн щодо забезпечення громадянам доступу до публічної інформації дав змогу стверджувати, що правове регулювання права громадян на доступ до публічної інформації є однією з найважливіших гарантій становлення будь-якого демократичного суспільства.

Література:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена в Резолюції 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 груд. 1948 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.

2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнято 16 груд. 1966 р. Генеральною Асамблеєю ООН. Док. ООН A/RES/2200 A(XXI) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

3. Кротов А. В. Свобода информации и право на информацию человека // Адвокатская практика. – 2007. – № 2. – С. 2-5.

4. Ковалева Е. Международно-правовое регулирование права доступа к информации // Власть. – 2010. – № 7. – С. 107-110.

Бондар В.

(наук. кер. – проф. Стрілець В.В.)

студент 1 курсу Полтавського юридичного інституту

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Порівняльна характеристика кримінальних кодексів України та Республіки Польща

У статті проведено порівняльний аналіз українського і польського кримінального законодавства в контексті його розвитку і наближення до європейських стандартів. Актуальність цього дослідження спричинена кількома чинниками, найважливішими з яких є сусідство України та Польщі, їхня багаторічна співпраця у багатьох галузях суспільного життя і намагання України вступити до ЄС, членом якого є Польща.

У наш час Кримінальні кодекси України і Республіки Польща є нормативно-правовими актами, що створені на основі наступних міжнародних документів, які мають на меті контроль за дотриманням прав людини, а саме: Європейська Конвенція з прав людини 1950 р. (з протоколами); Європейські пенітенціарні правила (1987 р.), а також розроблених в рамках Організації Об'єднаних Націй міжнародних стандартів, що належать до цієї класифікаційної групи, а саме: Загальної декларації прав людини (1948 р.); Міжнародного пакту про громадянські та політичні права (1966 р.); Декларації про захист всіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання (1975 р.); Конвенції проти катувань й інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання (1984 р.)

Перший сучасний Кримінальний кодекс Польщі (ККП) діяв із 1932 р. Він був першим європейським кримінальним кодексом міжвоєнної доби і вважався найпрогресивнішим у Європі [1, с. 195]. Саме цей нормативно-правовий акт заклав прогресивні європейські тенденції кримінального законотворення і став важливим кроком для створення сучасної Польщі – правової європейської держави. Наступним був ККП 1969 р., що також взяв за основу положення класичної і соціологічної шкіл кримінального права, серед яких: принцип рівності всіх перед законом, гуманізму, індивідуалізації кримінальної відповідальності та багато інших [2]. Цей кримінальний кодекс набув чинності 1970 р. У 1971 р. були прийняті Кодекс про проступки і Кодекс про провадження у справах про проступки. Із 1982 р. діяв Закон про провадження у справах неповнолітніх. Це був загальний вигляд кримінального законодавства Польщі до 1997 р.. Із 1987 року у Польщі відбувалася кодифікація права, яка закінчилася через 10 років. Вона усунула багато недоліків і вплинула на розв'язання питань, які раніше не були регламентовані.

Що стосується України, то процес формування кримінального законодавства розпочався 1992 р. із скасування статей про вислання і заслання. У зв'язку із прийняттям 1996 р. Конституції України, яка закріпила нові пріоритети, а також визначила людське життя і здоров'я найвищою соціальною цінністю, 1997 р. був уведений у дію мораторій на смертну